

Arvidsjaurs kommun

Granskning av årsredovisning 2020

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund.....	3
2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning.....	3
2.3. Genomförande	4
3. Granskningsresultat	5
3.1. Förvaltningsberättelse	5
3.2. Räkenskaper	8

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Arvidsjaurs kommun granskat årsredovisningen för 2020. Uppdraget utgör en obligatorisk del av den årliga granskningen.

Syftet med granskningen är att bedöma om årsredovisningen är upprättad enligt lag och god redovisningssed samt om resultaten är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Vår sammanfattande bedömning är:

- ▶ Att årsredovisningen är upprättad enligt gällande regelverk
- ▶ Att årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat, finansiering och ställning samt budgetutfall.
- ▶ Att förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.
- ▶ Att utfallen i årsredovisningen är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett finansiellt perspektiv.
- ▶ Att utfall för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv inte medger en revisionell bedömning.
- ▶ Att kommunen efterlever kommunallagens krav på ekonomi i balans.

Årets resultat, 5,2 mkr är 2,8 mkr högre än budget och -2,2 mkr lägre än föregående års resultat. Årets resultat är dock belastat med en engångsinlösen av pensioner på 20 mkr.

Viktigare iakttagelser som gjorts under granskningen är:

- ▶ För 2020 har kommunen kompletterat tidigare års konvertering till ny kommunal redovisningslag med tillägg för finansiell leasing. Detta innebär att bristen från tidigare år är korrigerad.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi:

- ▶ Att kommunens mål för god ekonomisk hushållning i verksamhetsperspektivet utvecklas så att uppföljning, utvärdering och revision kan ske.
- ▶ Avsnittet "Förväntad utveckling" i förvaltningsberättelsen kan förbättras genom att tydligare prognostisera budgeterade kassaflöden och ekonomiska utfall för de kommande tre åren i enlighet med beslutad mål- och resursplan.
- ▶ Att Investeringsredovisningen kompletteras med de kommunala koncernföretagens investeringar som är av principiell karaktär.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Lag om kommunal redovisning (LKBR) reglerar externredovisningen för kommuner och regioner. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Revisionsobjekt är kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, ska den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer och granskas i Arvidsjaurs kommun inom ramen för den grundläggande granskningen.

2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning. Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12 kap. 2 §) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet, vilket sker inom ramen för revisionsberättelsen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Är årsredovisningen upprättad enligt gällande regelverk (LKBR och RKR)?
- ▶ Ger årsredovisningen en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat, finansiering och ställning samt budgetutfall?
- ▶ Är förvaltningsberättelsen förenlig med årsredovisningens övriga delar?
- ▶ Efterlever kommunen kommunallagens krav på en ekonomi i balans?
- ▶ Är utfallen förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett finansiellt perspektiv?
- ▶ Är utfallen förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett verksamhetsperspektiv?

Granskningen innebär en bedömning av om årsredovisningens innehåll motsvarar normgivning och att de redovisade utfallen är förenliga med kommunallagen och kommunens egna styrdokument. Kriterierna bedömningarna hämta från:

- ▶ Kommunallagen
- ▶ Lagom om kommunal bokföring och redovisning
- ▶ Rekommendationer från rådet för kommunal redovisning
- ▶ Riktlinjer för god ekonomisk hushållning
- ▶ Fullmäktiges budget

2.3. Genomförande

Granskningen omfattar:

- ▶ Förvaltningsberättelsen
- ▶ Resultaträkning
- ▶ Kassaflödesanalys
- ▶ Balansräkning
- ▶ Sammanställd redovisning
- ▶ Drift- och investeringsredovisning
- ▶ Noter

Granskningen har utförts enligt god revisionsred för kommuner och regioner, med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing).

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Vår granskning innefattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

3. Granskningsresultat

3.1. Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska i och med införandet av LKBR och RKR R15 Förvaltningsberättelse ha följande huvudrubriker:

- ▶ Översikt över verksamhetens utveckling
- ▶ Den kommunala koncernen
- ▶ Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- ▶ Händelser av väsentlig betydelse
- ▶ Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- ▶ God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- ▶ Balanskravsresultat
- ▶ Väsentliga personalförhållanden
- ▶ Förväntad utveckling

Förvaltningsberättelsen har de huvudrubriker och de avsnitt som krävs enligt normgivaren. Det framgår tydligt av årsredovisningen vilket avsnitt av årsredovisningen som utgör förvaltningsberättelse. Övrig information som inte omfattas av formella krav har lagts på annan plats i årsredovisningen.

Vi noterar att mycket av informationen som lämnas avser kommunen och rekommenderar kommunen att lämna mer uppgifter för den kommunala koncernen.

3.1.1. Utveckling av verksamheten

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens och den kommunala koncernens verksamhet. Det sker i tabell med nyckeltal för de senaste fem åren som beskriver kommunens och koncernens utveckling.

Avsnittet lämnar information i enlighet med normgivarens krav.

3.1.2. Den kommunala koncernen

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en översiktlig beskrivning av de enheter som ingår i den kommunala koncernen. Det sker på ett överskådligt sätt såväl i verbal form som med ett organisationsschema.

Avsnittet lämnar information i enlighet med normgivarens krav.

3.1.3. Viktiga förhållanden för bedömning av resultat och ställning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat eller ekonomiska ställning.

Avsnittet innehåller information om skatteunderlagets utveckling, konjunktur, demografi, arbetsmarknad, hållbarhet, risker och pandemin. Avsnittet innehåller också en redovisning av kommunens pensionsförpliktelser och pensionsmedelsförvaltning.

Texten om pandemin kvantifierar inte den totala påverkan under året. Uppskattningar om dess effekter på kommunens ekonomi hade varit önskvärt.

Avsnittet lämnar information i enlighet med normgivarens krav.

3.1.4. Händelser av väsentlig betydelse

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana händelser av väsentlig betydelse för den kommunala koncernen och kommunen som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut. Avsnittet innehåller information om etableringar på orten (K4) större plane-rade (sim- och sporthall) och genomförda investeringar (Tallbackaskolan).

Avsnittet lämnar information i enlighet med normgivarens krav.

3.1.5. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om väsentliga aspekter avseende styrning, uppföljning och intern kontroll för den kommunala koncernen och kommunen.

Avsnittet beskriver de viktigaste styrdokumenterna och processerna för den ekonomiska styrningen styrning och den interna kontrollen för kommunen och de kommunala företagen.

Avsnittet lämnar information i enlighet med normgivarens krav.

3.1.6. God ekonomisk hushållning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om mål och riktlinjer med betydelse för god ekonomisk hushållning uppnåtts och följts. Revisorerna ska bedöma om utfallen i årsredovisningen är förenliga med fullmäktigemålen. Kommunallagen förutsätter att det finns definierade verksamhetsmål som har bäring på ekonomi, dvs verksamhetens prestationer, resursförbrukning och kvalitet. Sådana fullmäktigemål saknas på en övergripande nivå, varför ingen bedömning görs i det avseendet.

När det gäller upptagna finansiella mål i förvaltningsberättelsen bedömer vi att de är förenliga med de finansiella målen enligt beslutad mål- och resursplan. Se nedanstående tabell:

Fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning	Redovisat utfall i förvaltningsberättelsen	Revisionens bedömning
Årets resultat ska under en mandatperiod i genomsnitt motsvara 1 % av skatteintäkterna	Måluppfyllelse	Resultatet har överstigit 1 % av skatteintäkter de senaste fem åren om 2018 års resultat justeras för genomförd extra pensionsinlösen. För 2020 är resultatutfallet 1,1%. Måluppfyllelse.
Volymökningen av verksamhetens nettokostnader per år ska inte vara högre än skatteunderlagets utveckling	Ej måluppfyllelse	Nettokostnaderna har ökat med 21,2 mnkr och skatter och utjämningsbidrag har ökat med 19,2 mnkr. Avvikelse från mål beror på extra pensionsinlösning. Ej måluppfyllelse.

Soliditeten ska uppgå till minst 63 % innan 2022	Ej måluppfyllelse	Målet avser ej räkenskapsåret utan är framåtriktat, för 2020 så uppgår kommunens soliditet till 60%. Ej måluppfyllelse
Nettoinvesteringarna för skattefinansierad verksamhet bör inte utan särskilda skäl finansieras med externa medel	Måluppfyllelse	Nettoinvesteringarna uppgår till 35,7 mnkr och är i sin helhet skattefinansierad. Måluppfyllelse
Kommunens tillgångar ska vårdas så att framtida generationer inte förorsakas onödiga kostnader. Kommunens fastigheter och anläggningar ska underhållas så att värdet inte försämras mer än normalt	Måluppfyllelse.	Underhållsplaner finns för såväl fastigheter som gator med tillräcklig årlig reinvesteringensvolym. Måluppfyllelse.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning vilket målsättningarna för soliditet och eget kapital ger uttryck för. Dessa nyckeltal kombinerat med avsnitten: Översikt över verksamhetens utveckling och Utveckling av intäkter, kostnader och resultat ger en bra bild av Arvidsjaurs kommuns ekonomiska ställning.

Till kommande år bör dock fullmäktigemål och nyckeltal för god ekonomisk hushållning i verksamhetsperspektivet utvecklas så att uppföljning, utvärdering och revision kan ske.

3.1.7. Balanskravet

Balanskravet innebär att kommunens budget och årliga utfall ska vara positiva och att underskott ska återställas kommande år, såvida kommunfullmäktige inte beslutar om annat och hänvisar till "synnerliga skäl". Beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens bestämmelser, ska i förvaltningsberättelsen följa ett föreskrivet schema.

Kommunen efterlever kommunallagens balanskrav. Det så kallade balanskravsresultatet uppgår till 4,8 mnkr och balanserade underskott från tidigare år finns ej. Ingen förändring i resultatutjämningsreserven (RUR) har gjorts.

3.1.8. Väsentliga personalförhållanden

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om väsentliga personalförhållanden i den kommunala koncernen och kommunen, bland annat ska upplysningar om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret lämnas. Kravet på sjukfrånvarostatistik omfattar endast kommunen.

Avsnittet innehåller uppgifter om antal anställda i kommunen, den obligatoriska redovisningen av de anställdas frånvaro på grund av sjukdom samt en del övriga väsentliga personalförhållanden.

Avsnittet kan förbättras genom att även redovisa sjukfrånvaron i olika åldersspann i enlighet med det förslag som presenteras i RKR Rekommendation 15, bilaga 10. För en rättvisande bild av den kommunala verksamheten kan förbättring även ske genom att lämna motsvarande uppgifter för den kommunala koncernen. Kommande år bör avsnittet redovisa medelantalet medarbetare i kommunen beräknade som totalt arbetade timmar i förhållande till en normal årsarbetstid.

3.1.9. Förväntad utveckling

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om kommunens och koncernens förväntade utveckling. Upplysningarna ska avse dels vad som faktiskt är känt om framtiden, dels förväntningar som finns och som är baserade på konkreta kända förhållanden som berör koncernen och kommunen direkt eller indirekt. De risker som och osäkerhetsfaktorer som är förknippade med dessa förhållanden ska kommenteras.

Avsnittet innehåller information om framtida utmaningar i form av demografi och verksamhetsanpassningar men är av generell karaktär endast. Denna del kan förbättras genom att prognosticera kommande kassaflöden och ekonomiska utfall för de kommande tre åren i enlighet med senast beslutad mål- och resursplan. Det råder fortsatt stor osäkerhet kring slutlig påverkan med anledning av den pågående viruspandemin.

3.2. Räkenskaper

3.2.1. Årets resultatutfall

Följande iakttagelser har vi gjort i samband med vår granskning av årets resultatutfall:

- ▶ Årets resultat avviker mot prognos gjord i augustis delårsbokslut med -21,4 mnkr. Avvikelsen förklaras främst av en extrabetalning mot den del av pensionsskulden som inte redovisas direkt över balansräkningen på 20,0 mnkr.
- ▶ Resultatet är 2,8 mnkr bättre än budget inkl. jämförelsestörande poster. Lägre skatteintäkter och högre generella statsbidrag vilket till stor del är covid-19 relaterat.
- ▶ Resultatet i förhållande till föregående års utfall är -2,3 mnkr sämre. Justerat för jämförelsestörande poster är dock utfallet ca 19 mnkr bättre än föregående år.

I tabellen nedan redovisas resultaten exklusive jämförelsestörande poster

RESULTATRÄKNING, mnkr	Utfall	Prognos	Budget	Utfall	Avvikelser:		
	2020	augusti	2020	2019	Prognos	Budget	2019
Verksamhetens intäkter	146,7	150,5	146,2	142,8	-3,8	0,5	3,9
Verksamhetens kostnader	-564,5	-568,3	-579,8	-560,7	3,8	15,3	-3,7
Avskrivningar	-18,1	-18,0	-17,0	-17,9	-0,1	-1,1	-0,3
Verksamhetens nettokostnader	-435,8	-435,8	-450,6	-435,8	0,0	14,7	0,0
Skatteintäkter	307,8	310,1	314,2	315,1	-2,3	-6,4	-7,3
Generella statsbidrag och utjämning	151,9	150,8	137,4	125,4	1,1	14,5	26,5
Verksamhetens resultat	23,8	25,1	1,0	4,6	-1,3	22,8	19,2
Finansiella intäkter	1,1	1,7	1,7	1,4	-0,6	-0,6	-0,3
Finansiella kostnader	-0,1	-0,2	-0,3	-0,3	0,1	0,2	0,1
Resultat efter finansiella poster	24,8	26,6	2,4	5,8	-1,8	22,4	19,0
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	24,8	26,6	2,4	5,8	-1,8	22,4	19,0

3.2.2. Resultaträkning och balansräkning

Vi bedömer att resultat- och balansräkningarna för kommunen i allt väsentligt är upprättade i enlighet med LKBR, RKR:s rekommendationer och god redovisningssed.

Kommunen har kompletterat tidigare års konvertering till den nya lagen och nya rekommendationer med redovisning av finansiell leasing. Vi noterar att ingen rättelse av jämförelseår skett och att all leasing redovisas som operationell i bolagskoncernen.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar samtliga in- och utbetalningar från den löpande verksamheten, investeringsverksamheten och finansieringsverksamheten.

Följsamheten mot rekommendationen är god och olika posterna i kassaflödesanalysen kan härledas ur resultat- och balansräkningar samt investeringsredovisningen.

3.2.4. Sammanställda räkenskaper

Vi bedömer att de sammanställda räkenskaperna i allt väsentligt är upprättade i enlighet med LKBR och RKR R15.

Den sammanställda resultat- och balansräkningen, kassaflödesanalysen och noter har ställts upp jämte kommunens och motsvarande jämförelse finns för det närmast före-gående räkenskapsår.

3.2.5. Noter

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentlig lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar i noter. Följsamhet mot LKBR kap 9 Noter och RKR Rekommendation 18 bedöms tillfredsställande.

3.2.6. Drift- och investeringsredovisning

Vi bedömer att driftredovisningen redovisar hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts av fullmäktige för den löpande verksamheten.

- ▶ Nämndernas verksamhet visar på ett överskott mot budget uppgående till 13,1 mnkr
- ▶ Kommunstyrelsen avviker positivt med 6,6 mnkr
- ▶ Barn- och utbildningsnämnden avviker positivt med 3,8 mnkr och Socialnämnden med 2,3 mnkr.
- ▶ En jämförelse mot tidigare år visar att avvikelserna beror på både högre intäkter och kostnader. Störst förändring tillskrivs inlösen av pensioner samt en bättre anpassning till prislappsmodellen.

Driftredovisning, netto (mnkr)	Utfall	Budget	Utfall	Avvikelse	Avvikelse
	2020	2020	2019	budget	2019
Kommunstyrelsen, KF	68,3	74,9	65,7	6,6	-2,6
Barn- och utbildningsnämnden	158,2	162,0	157,4	3,8	-0,8
Socialnämnd	184,7	187,0	183,2	2,3	-1,5
Miljö, bygg och hälsoskyddsnämnden	1,8	2,2	1,7	0,4	-0,1
Summa nämndernas verksamhet	413,0	426,1	408,0	13,1	-5,0

Vi bedömer att investeringsredovisningen ger en samlad bild av investeringsredovisningen i kommunen.

- ▶ Budgeterade investeringar uppgick till 63,3 mnkr och genomförda investeringar uppgår till 46,4 mnkr. Investeringsredovisningen består av både pågående och avslutade projekt.
- ▶ Kommunala koncernföretags investeringar redovisas inte.
- ▶ Likt tidigare år avviker utfall mot budgeterade investeringar väsentligt utan vidare kommentar.

Investeringsredovisningen även ska omfatta de kommunala koncernföretagens investeringar som fullmäktige tagit eller borde tagit ställning till. Vi rekommenderar även kommunen att utarbeta upplysningar för väsentliga principer i enlighet med RKR Rekommendation 14 samt lämna upplysning kring väsentliga avvikelser från budget.

Skellefteå den 8 april 2021

PerÅke Brunström, Certifierad kommunal revisor

Tommy Flinkfeldt, Revisor